

Warszawa, dnia 7 marca 2018 r.

Poz. 496

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 9 lutego 2018 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie określenia wymagań,
jakim powinny odpowiadać zakłady i urzędnictwa lecznictwa uzdrowiskowego**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady i urzędnictwa lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. poz. 452), z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 grudnia 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie określenia wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady i urzędnictwa lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. poz. 2069).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 grudnia 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady i urzędnictwa lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. poz. 2069), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 30 grudnia 2016 r.”.

Minister Zdrowia: *Ł. Szumowski*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Zdrowia
z dnia 9 lutego 2018 r. (poz. 496)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 2 kwietnia 2012 r.

w sprawie określenia wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego

Na podstawie art. 5 ust. 3 oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1056) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania, jakim powinny odpowiadać zakłady lecznictwa uzdrowiskowego;
- 2) wymagania eksploatacyjne, funkcjonalne i techniczne, jakim powinny odpowiadać urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego.

§ 2. Szpital uzdrowiskowy powinien odpowiadać następującym wymaganiom:

- 1) powinien stanowić samodzielny budynek, zespół budynków lub wydzieloną część innego zakładu lecznictwa uzdrowiskowego, położony w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej;
- 2) pokoje łóżkowe powinny być wyposażone w system sygnalizacji przywoławczej;
- 3) oddział szpitalny w szpitalu uzdrowiskowym powinien składać się z zespołów pomieszczeń pielęgnacyjnych i ogólnych; pomieszczenia ogólne mogą być wspólne dla całego szpitala;
- 4) w skład zespołu pomieszczeń pielęgnacyjnych powinny wchodzić co najmniej:
  - a) pokoje łóżkowe wyposażone co najmniej w umywalkę z zimną i ciepłą wodą oraz pojemniki na odpadki; wymaganie dotyczące umywalki uważa się za spełnione w przypadku, gdy przy pokoju zlokalizowane jest pomieszczenie higieniczno-sanitarne,
  - b) gabinet lekarski,
  - c) punkt pielęgniarstwa,
  - d) gabinet zabiegowy,
  - e) pomieszczenia higieniczno-sanitarne pacjentów przy pokojach łóżkowych lub zbiorowe, wyposażone co najmniej w miskę ustępową, umywalkę, dozownik z mydłem w płynie, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na zużyte ręczniki oraz natrysk, przy czym przynajmniej jedno pomieszczenie na piętrze powinno być dostępne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- 5) w skład zespołu pomieszczeń ogólnych powinny wchodzić co najmniej:
  - a) pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – co najmniej jedno pomieszczenie,
  - b) pomieszczenie higieniczno-sanitarne dla personelu,
  - c) pomieszczenie służące do przechowywania środków czystości oraz preparatów myjąco-dezynfekcyjnych, a także do przygotowywania roztworów roboczych oraz mycia i dezynfekcji sprzętu stosowanego do utrzymywania czystości, również do zbierania brudnej bielizny i odpadów, wyposażone w zlew z baterią i dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym, zwane dalej „pomieszczeniem porządkowym”,
  - d) jadalnia i pomieszczenia przeznaczone do przygotowania lub dystrybucji posiłków i napojów;
- 6) podłogi w pomieszczeniach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne, powinny być wykonane z materiałów trwałych o powierzchniach gładkich, antypoślizgowych, zmywalnych, nienasiąkliwych i odpornych na działanie środków myjąco-dezynfekcyjnych;

---

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 95).

- 7) ściany wokół umywalek i zlewozmywaków powinny być wykończone w sposób zabezpieczający ścianę przed zawilgoceniem;
- 8) w szpitalach prowadzących leczenie w zakresie kardiologii powinno znajdować się stanowisko wzmoczonego nadzoru kardiologicznego w wyodrębnionym pomieszczeniu z możliwością prowadzenia stałego nadzoru, w szczególności zapewniające pracownikom możliwość obserwacji pacjenta, wyposażone w:
  - a) co najmniej jedno antystatyczne łóżko do intensywnej terapii dostępne z trzech stron, w tym z dwóch dłuższych,
  - b) zestaw do reanimacji, w skład którego wchodzi co najmniej:
    - defibrylator,
    - elektryczne urządzenie do ssania,
    - zestaw do intubacji i wentylacji (worek samorozprężalny),
  - c) instalacje gazów medycznych,
  - d) kardiomonitor przy każdym łóżku.

§ 3. Sanatorium uzdrowskowie powinno odpowiadać wymaganiom określonym w § 2 pkt 1 i 4–7; w sanatorium uzdrowskowym nie ma obowiązku podziału pomieszczeń na ogólne i pielęgniacyjne.

§ 4. Szpital uzdrowskowy dla dzieci powinien odpowiadać wymaganiom określonym w § 2, a ponadto następującym wymaganiom:

- 1) w skład szpitala uzdrowskowego dla dzieci powinny wchodzić następujące pomieszczenia:
  - a) separatka,
  - b) co najmniej:
    - jedna świetlica dla dzieci,
    - jedna sala szkolna,
    - jeden pokój do samodzielnej pracy dla dzieci,
    - jedna sala kinezyterapii,
    - jeden pokój dla nauczycieli;
- 2) w szpitalu uzdrowskowym dla dzieci powinno zapewnić się sale wydzielone ze względu na przedział wiekowy i płeć dzieci;
- 3) wyposażenie szpitala uzdrowskowego dla dzieci, w szczególności gniazda wtykowe elektryczne, okna, krany z gorącą wodą, poręcze, powinno być odpowiednio zabezpieczone;
- 4) w oddziale dziecięcym powinno zapewnić się pomieszczenie higieniczno-sanitarne wyposażone dodatkowo w natrysk dla rodziców lub opiekunów dziecka;
- 5) układ funkcjonalny szpitala uzdrowskowego dla dzieci powinien zapewniać możliwość izolowania poszczególnych oddziałów;
- 6) szpital uzdrowskowy dla dzieci powinien posiadać wydzielony i ogrodzony teren do zajęć ruchowych.

§ 5. Sanatorium uzdrowskowe dla dzieci powinno odpowiadać wymaganiom określonym w § 3 oraz w § 4 pkt 1–4 i 6.

§ 6. Przychodnia uzdrowskowa powinna odpowiadać wymaganiom określonym w § 2 pkt 6 i 7, a ponadto następującym wymaganiom:

- 1) stanowić samodzielny budynek, zespół budynków lub być urządzona w budynku o innym przeznaczeniu pod warunkiem całkowitej izolacji przychodni od użytkowników w budynkach użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego i indywidualnego, z wyłączeniem węzłów komunikacji pionowej i poziomej w tym budynku, wspólnych dla wszystkich użytkowników, niebędących komunikacją wewnętrzną zakładu lecznictwa uzdrowskowego;
- 2) w skład przychodni uzdrowskowej powinny wchodzić co najmniej następujące pomieszczenia:
  - a) gabinet lekarski,
  - b) gabinet zabiegowy.

§ 7. Zakład przyrodolecznicy powinien odpowiadać następującym wymaganiom:

- 1) posiadać oddziały zabiegowe odpowiednie do prowadzonego w nim kierunku leczniczego;
- 2) w skład zakładu przyrodolecznicy powinny wchodzić co najmniej następujące pomieszczenia:
  - a) gabinety lekarskie, punkty pielęgniarskie oraz pomieszczenia zabiegowe zaopatrzone w leki pierwszej pomocy i zestaw do udzielania pierwszej pomocy lekarskiej,
  - b) sala kinezyterapii stanowiąca odrębne pomieszczenie z następującym wyposażeniem:
    - drabinki rehabilitacyjne,
    - piłki lekarskie, sensoryczne oraz gimnastyczne z uchwytami,
    - taśmy do ćwiczeń,
    - trenery dłoni,
    - ramię rehabilitacyjny,
    - skakanki,
    - materace gimnastyczne,
  - c) sale do terapii indywidualnej z następującym wyposażeniem:
    - stół rehabilitacyjny,
    - uniwersalny gabinet usprawniania leczniczego lub inny system spełniający jego funkcje,
    - rotory do ćwiczeń kończyn górnych i dolnych,
    - stół lub tablica do ćwiczeń manualnych ręki,
    - cykloergometr lub bieżnia ruchoma,
  - d) gabinet masażu leczniczego, stanowiący odrębne pomieszczenie;
- 3) w zależności od kierunku leczniczego oraz dostępnych naturalnych surowców leczniczych w zakładzie przyrodolecznicy powinny znajdować się co najmniej urządzenia wykorzystywane w:
  - a) balneoterapii:
    - baseny i wanny do kąpiei leczniczych,
    - inhalatoria do inhalacji z leczniczych wód mineralnych,
  - b) peloidoterapii,
  - c) hydroterapii:
    - wanny,
    - natryski,
    - baseny rehabilitacyjne,
  - d) termoterapii:
    - zestaw do kriostymulacji parami azotu lub CO₂,
    - komora kriogeniczna niskotemperaturowa z zakresem uzyskiwanych temperatur od -120°C do -180°C z możliwością obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu,
  - e) fototerapii:
    - lampa do naświetlań promieniowaniem podczerwonym lub ultrafioletowym,
    - zestaw do biostymulacji laserowej użytkowany z zachowaniem wymagań i zaleceń zgodnych z właściwą Polską Normą,
  - f) fizykoterapii:
    - zestaw do elektroterapii z osprzętem,
    - zestaw do magnetoterapii,
    - zestaw do ultradźwięków, z wyłączeniem w przypadku zakładu przyrodolecznicy dla dzieci do ukończenia 18 roku życia;

- 4) posiadać co najmniej jedną salę wypoczynkową umożliwiającą wypoczynek po zabiegach, odpowiednio do rodzajów i liczby stanowisk zabiegowych, wykorzystywanych przez pacjentów oraz przy uwzględnieniu następujących wskazań:
  - a) przy kąpielach mineralnych liczba leżanek powinna być co najmniej równa liczbie stanowisk zabiegowych,
  - b) przy kąpielach i zawijalniach peloidowych liczba leżanek powinna być co najmniej 1,5 raza większa od liczby stanowisk zabiegowych,
  - c) w zakładach przyrodolecznictwa, w których wykonywane są zabiegi dla kobiet i mężczyzn, sale wypoczynkowe powinny być oddzielne dla każdej płci,
  - d) w salach wypoczynkowych minimalna powierzchnia jednostkowa powinna wynosić 3,5 m² na leżankę,
  - e) w zakładzie, w którym wykonywane są zabiegi niewymagające wypoczynku w pozycji leżącej, powinny znajdować się sale umożliwiające wypoczynek w pozycji siedzącej;
- 5) w przypadku gdy w zakładzie przyrodolecznictwa wykonywane są zabiegi wymagające sterylnych urządzeń lub ich części, należy zapewnić ich sterylność;
- 6) ściany i posadzki pomieszczeń, w których odbywają się zabiegi balneoterapii, peloidoterapii i hydroterapii, powinny być wyłożone materiałem wodoszczelnym i pozwalającym na ich łatwe mycie i dezynfekcję; posadzki dodatkowo powinny być wyłożone materiałem zabezpieczającym przed poślizgiem;
- 7) do pomieszczeń, w których odbywają się zabiegi balneoterapii, peloidoterapii i hydroterapii, powinna być doprowadzona do stanowisk zabiegowych woda ciepła i zimna;
- 8) przy wannach kąpielowych powinny być zamocowane uchwyty ułatwiające pacjentowi wejście do wanny i wyjście z wanny oraz instalacja przywoławcza;
- 9) pomieszczenia, w których wykonywane są zabiegi, powinny być wyposażone w zegary, pozwalające na określenie czasu trwania zabiegu;
- 10) w zakładzie przyrodolecznictwa powinny znajdować się co najmniej dwa pomieszczenia higieniczno-sanitarne, licząc łącznie na 60 osób równocześnie przebywających w zakładzie; w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym nie jest wymagany natrysk;
- 11) pomieszczenia zakładu przyrodolecznictwa powinny posiadać wentylację grawitacyjną;
- 12) posiadać wentylację nawiewno-wywiewną w:
  - a) kuchniach borowinowych,
  - b) pomieszczeniach peloidoterapii,
  - c) pomieszczeniach zabiegów hydroterapeutycznych,
  - d) pomieszczeniach zabiegów inhalacyjnych,
  - e) salach kinezyterapii;
- 13) pomieszczenia, w których w celach leczniczych wykorzystywany jest dwutlenek węgla (CO₂), siarkowodór (H₂S) lub radon (Rn) w postaci gazowej lub w przypadku, gdy występuje jego wydzielanie się z wód leczniczych, powinny być wyposażone w dolne przelewy gazowe oraz w wentylację mechaniczną wyposażoną w wyciąg dolny;
- 14) w zakresie urządzeń do przygotowywania i udzielania zabiegów peloidowych:
  - a) pomieszczenie zabiegowe do zawijań lub kąpeli peloidowych powinno być wyposażone, oprócz urządzenia zabiegowego, w wannę do kąpeli oczyszczającej z baterią natryskową lub kabinę natryskową,
  - b) zużyta borowina powinna być odprowadzona poza obręb zakładu,
  - c) proces technologiczny użytkowania peloidów powinien wykluczyć możliwość używania do zabiegów peloidów zużytych (odpadowych),
  - d) przechowywane peloidy powinny być odpowiednio zabezpieczone przed ich zanieczyszczeniem i wysuszeniem;
- 15) w przypadku użytkowania w zakładzie przyrodolecznictwa wód leczniczych, w których rozpuszczone są substancje gazowe, układ instalacji powinien zabezpieczać przed nadmiernymi stratami składników gazowych; wysokości strat w instalacji nie powinny przekraczać, przyjmując za 100% zawartość składników gazowych w źródle:
  - a) dla wód szczaw – do 20% CO₂,
  - b) dla wód siarczkowych – 30% H₂S,

- c) dla wód radoczynnych – do 30% Rn,
  - d) dla wód termalnych – do 10% spadku temperatury;
- 16) doprowadzenie do wanien wód leczniczych zgazowanych powinno następować od dołu, wykluczając rozpryskiwanie wody;
  - 17) instalacje wody ciepłej i zimnej dla hydroterapii powinny zapewniać zasilanie w wodę o ciśnieniu co najmniej 4 atmosfer;
  - 18) w zakresie saturatorów:
    - a) saturatory powinny zapewniać minimalne nasycenie CO₂ wody o naturalnej temperaturze w ilości 2200 mg/l,
    - b) butle z CO₂, zarówno pełne, jak i puste, powinny być umieszczone w uchwytach;
  - 19) sprężarki stosowane do zabiegów inhalacyjnych powinny mieć czerpnię powietrza wyprowadzoną na zewnątrz zakładu i umożliwiającą pobór powietrza z zewnątrz; na przewodzie tłocznym powinien być zainstalowany filtr powietrza wymieniający zgodnie z zaleceniami producenta;
  - 20) urządzenia mechaniczne napędzane silnikiem elektrycznym powinny posiadać izolację zapobiegającą przenoszeniu się drgań i hałasu;
  - 21) urządzenia i instalacje, w szczególności doprowadzające wody mineralne, wodę ciepłą i zimną lub gaz, powinny być oznakowane w sposób umożliwiający ich rozróżnienie;
  - 22) preparaty używane do kąpieli i sole kąpielowe powinny być przechowywane w trwałych pojemnikach chroniących przed ich zanieczyszczeniem;
  - 23) przepisy porządkowe dla korzystających z urządzeń zakładu przyrodoleczniczego powinny być wywieszane w widocznym miejscu;
  - 24) w widocznym miejscu powinna być umieszczona informacja o rodzaju zabiegów wykonywanych w zakładzie i godzinach ich wykonywania.

§ 8. Szpital uzdrowski w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym powinien odpowiadać następującym wymaganiom:

- 1) powinien znajdować się w wyodrębnionym urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym;
- 2) oddział szpitalny w szpitalu uzdrowskim w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym powinien składać się z zespołu pomieszczeń pielęgnacyjnych i ogólnych; pomieszczenia ogólne mogą być wspólne dla całego szpitala;
- 3) w skład zespołu pomieszczeń pielęgnacyjnych powinny wchodzić co najmniej:
  - a) wydzielone miejsca łóżkowe,
  - b) gabinet lekarski,
  - c) punkt pielęgniarstwa,
  - d) gabinet zabiegowy;
- 4) w skład zespołu pomieszczeń ogólnych powinny wchodzić co najmniej:
  - a) pomieszczenie pracowników medycznych i administracyjnych,
  - b) pomieszczenie higieniczno-sanitarne wyposażone co najmniej w miskę ustępową, umywalkę, dozownik z mydłem w płynie, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na zużyte ręczniki oraz natrysk, przy czym przynajmniej jedno pomieszczenie powinno być dostępne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich,
  - c) pomieszczenie porządkowe,
  - d) jadalnia;
- 5) mikroklimat komór powinien odznaczać się właściwościami korzystnymi dla zdrowia, w tym obecnością aerozoli mineralnych, korzystną jonizacją powietrza oraz stabilnymi i optymalnymi dla zdrowia warunkami termicznymi i poziomem wilgotności.

§ 9. Sanatorium uzdrowskowe w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym powinno odpowiadać wymaganiom określonym w § 8 pkt 1 i 5, a ponadto w jego skład powinny wchodzić co najmniej następujące pomieszczenia:

- 1) wydzielone miejsca łóżkowe w leczniczych komorach podziemnych lub w obiektach naziemnych, zlokalizowanych bezpośrednio w pobliżu wyrobiska górniczego;
- 2) wydzielone miejsce w komorze leczniczej dla urządzeń i sprzętu służącego do zabiegów fizjoterapii lub w zakładzie przyrodoleczniczym zlokalizowanym w obiektach naziemnych znajdujących się w pobliżu wyrobiska górniczego;
- 3) gabinet zabiegowy;
- 4) pomieszczenie higieniczno-sanitarne wyposażone co najmniej w miskę ustępową, umywalkę, dozownik z mydłem w płynie, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na zużyte ręczniki, przy czym przynajmniej jedno pomieszczenie powinno być dostępne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich; w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym nie jest wymagany natrysk;
- 5) pomieszczenie pracowników medycznych i administracyjnych;
- 6) pomieszczenie porządkowe;
- 7) jadalnia.

§ 10. Pijalnia uzdrowskowa powinna spełniać następujące wymagania:

- 1) być zlokalizowana w strefie „A” ochrony uzdrowskowej;
- 2) być dostosowana do eksploatacji całorocznej;
- 3) być wyposażona w:
  - a) instalacje do wydawania wody leczniczej pacjentom, spełniające wymagania sanitarne i techniczne,
  - b) instalacje do podgrzewania wody do temperatury zalecanej przez lekarza,
  - c) urządzenia do kontrolowania temperatury wody,
  - d) salę spacerową o wielkości dostosowanej do liczby kuracjuszy,
  - e) pomieszczenia higieniczno-sanitarne znajdujące się przy pijalni uzdrowskowej lub w odpowiedniej odległości; w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym nie jest wymagany natrysk;
- 4) woda w pijalni powinna być wydawana pacjentom w naczyniach jednorazowych lub wielorazowych mytych po każdym użyciu; w pijalni mogą być udostępniane butelkowane wody lecznicze;
- 5) jakość wód leczniczych w trakcie pobierania z ujęcia, przesyłania za pomocą instalacji do pijalni oraz dystrybucji nie powinna ulec zmianom pod względem sanitarnohigienicznym oraz wartości terapeutycznej;
- 6) dojście do pijalni uzdrowskowej powinno być utwardzone i umożliwiać poruszanie się osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich;
- 7) w widocznych miejscach przy wejściu do pijalni uzdrowskowej powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z pijalni uzdrowskowej;
- 8) pijalnia powinna być wyposażona w tablice określające w formie graficznej i opisowej właściwości fizykochemiczne udostępnianych wód leczniczych oraz wskazania do ich stosowania w formie kuracji pitnej.

§ 11. Tężnia powinna spełniać następujące wymagania:

- 1) być zlokalizowana w strefie „A” ochrony uzdrowskowej;
- 2) do wytwarzania aerozolu leczniczego w tężni powinna być wykorzystywana woda uznana za leczniczą;
- 3) konstrukcja i rozwiązania techniczne powinny zapewniać uzyskanie aerozolu o właściwościach leczniczych, potwierdzonych wynikami badań i oceną przeprowadzonymi w trybie art. 36 ust. 1–4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowskowym, uzdrowskach i obszarach ochrony uzdrowskowej oraz o gminach uzdrowskowych oraz przepisami wydanymi na podstawie art. 36 ust. 5 tej ustawy;
- 4) instalacje doprowadzające solankę na pomost górny, pompa i armatura powinny być wykonane z materiałów odpornych na działanie chemiczne i żrące solanki oraz nie powinny reagować chemicznie z używaną wodą leczniczą;

- 5) tężnia powinna działać na podstawie instrukcji funkcjonalnej, określającej sposób wytwarzania aerozolu, zakres i częstotliwość monitorowania warunków sanitarnohigienicznych i funkcjonalnych, w tym jakości używanej wody i stan techniczny urządzeń;
- 6) wzdłuż tężni powinny być wybudowane trakty spacerowe z ławkami, dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- 7) w pobliżu tężni powinny znajdować się ogólnodostępne pomieszczenia higieniczno-sanitarne, w tym co najmniej jedno pomieszczenie higieniczno-sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich; wymaganie dotyczące pomieszczenia higieniczno-sanitarnego uważa się za spełnione w przypadku, gdy w pobliżu tężni zlokalizowane jest pomieszczenie wyposażone co najmniej w miskę ustępową;
- 8) w widocznych miejscach przy tężni powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z tężni.

§ 12. Park i ścieżki ruchowe powinny spełniać następujące wymagania:

- 1) być zlokalizowane w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej;
- 2) powierzchnia parku, jego usytuowanie i rodzaj roślinności powinny zapewniać kształtowanie korzystnych warunków środowiska uzdrowiskowego;
- 3) na terenie parku powinny znajdować się: ławki, pojemniki na odpady, a także odpowiednie oświetlenie;
- 4) na terenie parku można wyznaczyć ścieżki rowerowe; ścieżki rowerowe powinny być utwardzone i umożliwiać poruszanie się osób pieszych oraz niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich;
- 5) ścieżki ruchowe powinny być wyposażone w specjalne informacje określające sposób, w jaki się z nich korzysta;
- 6) ścieżki ruchowe przeznaczone dla osób ze schorzeniami kardiologicznymi powinny być wytyczane po uzgodnieniu z lekarzami specjalistami w dziedzinach kardiologii oraz balneologii i medycyny fizykalnej;
- 7) na terenie parku powinny znajdować się pomieszczenia higieniczno-sanitarne, w tym co najmniej jedno pomieszczenie higieniczno-sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich; wymaganie dotyczące pomieszczenia higieniczno-sanitarnego uważa się za spełnione w przypadku, gdy na terenie parku zlokalizowane jest pomieszczenie wyposażone co najmniej w miskę ustępową;
- 8) w widocznych miejscach przy wejściu do parku powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z parku.

§ 13. Urządzony odcinek wybrzeża morskiego powinien spełniać następujące wymagania:

- 1) być wydzielony i przygotowany do terapii ruchowej i bezpiecznego korzystania z walorów morza;
- 2) woda powinna spełniać wymagania dotyczące czystości mikrobiologicznej;
- 3) piasek powinien być wolny od zanieczyszczeń, które mogłyby zagrażać zdrowiu osób korzystających z urzędzonego odcinka wybrzeża morskiego;
- 4) powinien być zlokalizowany co najmniej jeden punkt dozoru zaopatrzonego w sprzęt ratowniczy;
- 5) na terenie urzędzonego odcinka wybrzeża morskiego powinny znajdować się:
  - a) przebieralnie,
  - b) pomieszczenia higieniczno-sanitarne, z wyłączeniem konieczności zaopatrzenia w natrysk,
  - c) punkt pierwszej pomocy medycznej,
  - d) pojemniki na odpady;
- 6) obszar wodny przeznaczony do kąpielii powinien spełniać następujące wymagania:
  - a) obszar o głębokości ponad 1 m powinien być wyraźnie oznaczony,
  - b) dno powinno być wolne od zanieczyszczeń;
- 7) kąpielisko powinno być zlokalizowane tak, aby miało dogodnie ukształtowany brzeg i dno oraz dobre nasłonecznienie;
- 8) dojścia do urzędzonego odcinka wybrzeża morskiego, jak i jego obszar powinny być zorganizowane w sposób niezagrożący środowisku naturalnemu i umocnieniom w pasie technicznym brzegu morskiego oraz umożliwiający korzystanie z nich osobom niepełnosprawnym poruszającym się na wózkach inwalidzkich;

- 9) sposób zagospodarowania terenu na obszarze pasa technicznego wymaga uzgodnienia z dyrektorem właściwego urzędu morskiego;
- 10) w widocznych miejscach przy wejściu na obszar powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z urzędzonego odcinka wybrzeża morskiego.

§ 14. Lecznicy basen uzdrowiskowy powinien spełniać następujące wymagania:

- 1) być wypełniony wodą leczniczą, która zachowuje swoje właściwości w czasie eksploatacji basenu;
- 2) woda lecznicza w basenie powinna spełniać wymagania sanitarne i jakościowe pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym;
- 3) basen, w którym stosuje się wody lecznicze zawierające dwutlenek węgla (CO₂), radon (Rn) lub siarkowodor (H₂S), powinien posiadać specjalne wyciągi dla ewakuacji tych gazów znad lustra wody;
- 4) eksploatacja basenu powinna odbywać się w jednym z następujących systemów:
  - a) otwartym – przy stałym dopływie wody leczniczej z ujęcia i odpływie wody z basenu,
  - b) częściowo zamkniętym – przy określonym dopływie wody leczniczej z ujęcia, do wody uzdatnianej metodami fizycznymi i chemicznymi poza basenem i ponownie wprowadzanej do basenu;
- 5) sposób eksploatacji basenu oraz sposób monitorowania jakości wody i powietrza hali basenowej powinna określać instrukcja funkcjonalna opracowana dla każdego basenu;
- 6) być wyposażony w sprzęt do ćwiczeń, w szczególności na brzegach niecki powinny zostać zamieszczone uchwyty do ćwiczeń;
- 7) pomieszczenia przybasenowe powinny być podzielone na dwie strefy: przeznaczoną dla pacjentów w obuwiu oraz przeznaczoną dla pacjentów bez obuwia; poszczególne pomieszczenia, oddzielne dla kobiet i mężczyzn i zapewniające możliwość korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne poruszające się na wózkach inwalidzkich powinny być usytuowane w następującej kolejności:
  - a) przebieralnie wyposażone w szafki na ubrania w liczbie odpowiedniej dla osób korzystających z basenu,
  - b) pomieszczenia higieniczno-sanitarne,
  - c) natryski,
  - d) brodzik;
- 8) instalacje i urządzenia basenowe powinny być wykonane z materiałów niereagujących chemicznie z używaną wodą leczniczą;
- 9) przy basenie, w którym stosuje się dezynfekcję wody środkami chemicznymi, powinny być pomieszczenia dla stacji uzdatniania oraz magazyny środków chemicznych; pomieszczenia te powinny być wyposażone w wentylację i urządzenia pomiarowo-kontrolne do oznaczania środków chemicznych pozostających w wodzie wypełniającej basen;
- 10) wloty i wyloty wody oraz jej spust powinny być usytuowane w sposób zapewniający równy przepływ wody we wszystkich przekrojach niecki basenowej, ponadto powinien być co najmniej jeden spust denny umożliwiający całkowite opróżnienie basenu;
- 11) prędkość przepływu wody na wlotach powinna wynosić od 1,0 m/s do 0,5 m/s, na wylotach od 0,3 m/s do 0,5 m/s; wyloty powinny być wyposażone w zawory odcinające;
- 12) na jedną osobę korzystającą z basenu powinno przypadać co najmniej 4 m² lustro wody w basenie;
- 13) dla osób dorosłych niecka basenowa powinna być napełniona wodą na głębokość od 0,7 m do 1,35 m, a dla dzieci – od 0,6 m do 0,75 m;
- 14) wejście do basenu powinno zapewniać możliwość wejścia osobom o ograniczonej sprawności oraz niepełnosprawnym;
- 15) w skład instalacji basenu powinny wchodzić następujące urządzenia:
  - a) instalacja zasilająca wodą leczniczą,
  - b) instalacja przelewowa wraz ze zbieraczem zanieczyszczeń – kanalikiem przelewowym wokół basenu,
  - c) instalacja spustowa odprowadzającą wodę do kanalizacji,
  - d) instalacja zwykłej wody ciepłej i zimnej;

- 16) posadzka oraz dno i ściany niecki basenu powinny być wyłożone materiałem wodoszczelnym o powierzchni zabezpieczającej przed poślizgiem i pozwalającym na ich łatwe mycie i dezynfekcję; posadzka powinna być wyposażona we wpusty ściekowe ze spadkiem posadzki w kierunku wpustów w celu zabezpieczenia przed spływem wody przelewającej się z basenu;
- 17) korzystanie z basenu powinno odbywać się pod nadzorem fizjoterapeuty i ratownika lub fizjoterapeuty posiadającego uprawnienia ratownika;
- 18) w widocznych miejscach przy wejściu na basen powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z basenu.

§ 15. Rehabilitacyjny basen uzdrowskiowy powinien spełniać wymagania określone w § 14 pkt 4 i 5, 7, 9–11, 13, 14 i 16–18, a ponadto powinien spełniać następujące wymagania:

- 1) być napełniany wodą spełniającą jakościowe wymagania dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- 2) na jedną osobę korzystającą z basenu powinno przypadać co najmniej 6 m² lustra wody w basenie;
- 3) być wyposażony w sprzęt do ćwiczeń, w szczególności na brzegach niecki powinny zostać zamieszczone uchwyty do ćwiczeń; poręcze do ćwiczeń rehabilitacyjnych powinny zajmować minimum 50% obwodu basenu; mogą one stanowić oddzielny element konstrukcyjny, jak też stanowić stałe części niecki basenowej;
- 4) niecka basenowa powinna być wyposażona w schody i pochylnie, które powinny być usytuowane tam, gdzie głębokość jest najmniejsza; minimalna szerokość schodów powinna wynosić 1 m, pochylnia lub schody powinny być wyposażone co najmniej w jedną poręcz;
- 5) w skład instalacji powinny wchodzić następujące urządzenia:
  - a) instalacja zasilająca wodą,
  - b) instalacja przelewowa wraz ze zbieraczem zanieczyszczeń – kanalikiem przelewowym wokół basenu,
  - c) instalacja spustowa odprowadzająca wodę do kanalizacji,
  - d) instalacja zwykłej wody ciepłej i zimnej.

§ 16. Urządzone podziemne wyrobisko górnicze powinno spełniać następujące wymagania:

- 1) stropy i ociosy wyrobiska powinny być zabezpieczone odpowiednią obudową zapewniającą bezpieczeństwo;
- 2) stropy i ociosy wyrobiska oraz stan techniczny i stateczności obudowy powinny podlegać stałej kontroli w celu zachowania bezpieczeństwa;
- 3) przy urządzeniu wyrobiska powinien być opracowany i zapewniony stały i niezmienny dopływ powietrza przewietrzającego rejon komór;
- 4) dla uzyskania optymalnych warunków skuteczności leczenia powinno się określić parametry dla urządzonego podziemnego wyrobiska górniczego, jakie powinien posiadać mikroklimat w komorach leczniczych; dotyczy to przede wszystkim prędkości przepływu, temperatury, wilgotności oraz składu chemicznego i stopnia jonizacji powietrza;
- 5) posiadać rezerwowe chodniki awaryjne pozwalające na ewakuację z pomieszczeń zagospodarowanych do celów leczniczych na powierzchnię;
- 6) na drogach komunikacyjnych powinny być założone rezerwowe stanowiska pomiarowe;
- 7) prace zabezpieczające prowadzone w urządzonej podziemnym wyrobisku górniczym powinny być wykonane na podstawie:
  - a) pomiarów zamontowanych rozwarstwieniomierzy,
  - b) pomiarów konwergencji pionowej i poziomej,
  - c) okresowych pomiarów niwelacyjnych,
  - d) badań próbek pobranych z miejsc wykonywanych iniekcji skał;
- 8) w komorach w widocznym miejscu powinny być umieszczone tablice informacyjne o drogach ewakuacyjnych oraz instrukcje dotyczące sposobu zachowania się w sytuacjach zagrożenia;
- 9) komory powinny być urządzone i wyposażone w sposób zapewniający bezpieczeństwo pacjentów i personelu, w tym wyposażone w system łączności;

- 10) komunikacja w komorach leczniczych powinna być dostosowana do poruszania się osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich;
- 11) w komorach powinno być zapewnione stałe zasilanie w energię elektryczną; oświetlenie pomieszczeń musi odbywać się w sposób ciągły;
- 12) w odpowiedniej odległości od urzędzonego podziemnego wyrobiska górniczego powinny znajdować się pomieszczenia higieniczno-sanitarne;
- 13) w urzędzonym podziemnym wyrobisku górniczym stosuje się również wymagania eksploatacyjne, funkcjonalne i techniczne określone w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2017 r. poz. 2126);
- 14) w widocznych miejscach przy wejściu powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z urzędzonego podziemnego wyrobiska górniczego.

§ 17. Instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji powinny podlegać okresowemu przeglądowi, czyszczeniu lub wymianie elementów instalacji zgodnie z zaleceniami producenta. Dokonanie tych czynności powinno być udokumentowane.

§ 18.²⁾ Zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego należy dostosować do wymagań określonych w niniejszym rozporządzeniu w terminie nie dłuższym niż do dnia 31 grudnia 2018 r.

§ 19. Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2006 r. w sprawie określenia wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. poz. 1142 oraz z 2010 r. poz. 1761).

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia³⁾.

---

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 grudnia 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. poz. 2069), które weszło w życie z dniem 30 grudnia 2016 r.

³⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 26 kwietnia 2012 r.